

GPM Rapor Serisi

Türkçe Rapor Özeti

Türkiye'deki Suriyeli Mültecilerin Ne Kadarı Avrupa'ya Göç Etmek İstiyor ve Bunu Gerçekten Yapabilir?

*Franck Düvell
David Schiefer
Ali Zafer Sağıroğlu
Lena Mann*

2021

GPM
GÖÇ POLİTİKALARI
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ

ABOUT MPC

The Migration Policy Center (MPC) of Ankara Yıldırım Beyazıt University was established in 2015 for monitoring and following migration and human mobilities, designing and conducting research and projects on the area and publishing reports.

GPM Hakkında

Göç Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (GPM) 2015 yılında Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi bünyesinde göç ve insan hareketliliklerini izlemek, takip etmek; bu konularda araştırmalar, projeler hazırlamak, yürütmek ve raporlar hazırlamak üzere kurulmuştur.

***Franck Düvell
David Schiefer
Ali Zafer Sağıroğlu
Lena Mann***

AYBU MPC

2021©All Rights Reserved. No part of this report may be reproduced, copied or transmitted in any form or by any means, electronic or printed, without the permission of the Migration Policy Center. The views expressed in this report are the author's own and do not necessarily reflect the Center's stance or policy.

AYBÜ GPM

2021©Tüm Hakları Saklıdır. Göç Politikaları Merkezinin izni alınmadan kısmen veya tamamen elektronik veya basılı olarak çoğaltılamaz, dağıtılamaz ve yayınlanamaz. Raporla belirtilen görüşler yazara aittir ve Merkez'in görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Adres: Güvenerler Mah. Cinnah Cd. No:16 Çankaya/ANKARA

Tel: 0 312 906 10 95

e-Mail: gpm@ybu.edu.tr

Web: www.aybu.edu.tr/gpm

GPM
GÖÇ POLİTİKALARI
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ

BİLGİ

“Türkçe Rapor Özeti” aşağıda künyesi verilen rapordan Türk okurlar için Dr. Ali Zafer SAĞIROĞLU tarafından hazırlanmıştır.

Rapor, DeZIM enstitüsü tarafından 6 Nisan 2021 tarihinde

***How Many Syrian Refugees in Turkey Want to Migrate to Europe
and Can Actually Do So?
Results of a Survey Among 1,900 Syrians***

adıyla

***www.dezim-
institut.de/fileadmin/Publikationen/Research_Notes/DeZIM_Research_
Notes_05_210323_3_RZ_web.pdf***

adresinde erişime açılmıştır.

Atıf İçin

Düvell, F., Schiefer, D., Sağiroğlu, A. Z. and Mann, L. (2021). How Many Syrian Refugees in Turkey Want to Migrate to Europe and Can Actually Do So? Results of a Survey Among 1,900 Syrians. Berlin: DeZIM Institut.

Grafik Tasarım
Ramazan Ünsal

Türkiye'deki Suriyeli Mültecilerin Ne Kadarı Avrupa'ya Göç Etmek İstiyor ve Bunu Gerçekten Yapabilir?

Türkçe Rapor Özeti

*Franck Düvell, David Schiefer,
Ali Zafer Sağıroğlu ve Lena Mann*

Türkiye dünyadaki en fazla Suriyeli mülteci ağırlayan ülkedir. Pek çok Suriyeli, Avrupa Birliđi üyesi ve diğer üçüncü ülkelere geçmiş veya Suriye'ye geri dönmüş olsa da Türkiye halen resmi rakamlara göre 3.600.000 Suriyeliye ev sahipliği yapmaktadır. Diğer taraftan birkaç yüz bin düzensiz göçmenin yanında uluslararası koruma arayışındaki diğer uyruklardan yaklaşık 350.000 kişi daha Türkiye'de yaşamaktadır.

Bu araştırma raporu Kasım 2018 ve Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye'de yaşayan yaklaşık 1900 Suriyeli arasında titizlikle hazırlanmış ve uygulanmış nicel yöntemlere dayalı bir saha araştırmasına dayanmaktadır.

Türkiye'de yaşayan Suriyeliler hakkında erişilebilir adrese dayalı bir kayıt sistemi olmadığı için temsili rastlantısal örneklem seçimi yapılmıştır. Yanlılık sorunlarını ortadan kaldırmaya yönelik olarak çeşitli örneklem seçim tekniklerine dayalı çok aşamalı örneklem yaklaşımı benimsenmiştir (ayrıntılı metodoloji raporu yayına hazırlanmaktadır).

Nicel saha verileri Suriyelilerin yoğun olarak bulunduğu 6 şehirdeki (İstanbul, Ankara, Konya, Şanlıurfa, Gaziantep, Hatay ve ilçelerinde) 21 mahallede hane halkı ziyaretlerine dayalı yüz yüze görüşmeler yapılarak toplanmıştır. Saha çalışmalarının verileri üç kavram etrafında analiz edilmiştir; göç etme arzusu, (kaynak, meskûn ve hedef ülkeler hakkındaki) algı ve göç etme kabiliyeti. Dolayısıyla sadece makro ve mezo seviyede değil, göç etme imkanını harekete geçirebilecek mikro seviyedeki faktörlerin de göz önünde bulundurulması gerektiği düşünülmüştür.

Katılımcıların %53'ü gelecekte Türkiye'de yaşamak istediğini belirtmektedir. Mevcut koşullar altında neredeyse hiçbir Suriyelinin dönmesini beklemek gerçekçi görünmemektedir. Ancak Suriyeli katılımcıların %29'u başka bir ülkede, %22'si ise Avrupa'daki bir ülkede yaşamak istediğini ifade etmiştir.

Saha verileri Avrupa'ya göç etme konusunda Avrupa'da akrabası olanların en istekli grup olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan ana dili Kürtçe olan ve yüksek eğitilmiş katılımcıların da başka bir ülkeye göç etme eğilimlerinin yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca katılımcıların %2'sinden daha azı göç etmek için finansal olarak yetkin ve göç etme kabiliyetine sahip görünmektedir.

Bir bütün halinde veriler değerlendirildiğinde, Türkiye'den Avrupa'ya göç etme kabiliyetine ve arzusuna sahip Suriyelilerin sayısının oldukça sınırlı olduğu değerlendirilmiştir. 2020 yılında Yunanistan üzerinden Avrupa'ya geçenler arasındaki Suriyelilerin, toplam Avrupa'ya geçen düzensiz göçmenler içinde sadece %25'e karşılık gelen 2200 kişi olması da ortaya çıkan araştırma sonuçlarını teyit eder niteliktedir.

Avrupa'ya göç etmek isteyenlerin büyük çoğunluğu -ağırlıklı olarak 2015-2016 yıllarında olmak üzere- önceki yıllarda diğer ülkelere göç etmiştir. Halen göç etmek isteyenlerin içinde en önemli grup olan "Avrupa'da akrabası olanlar" önceki dönemlerde göç edenlerin etkisine işaret etmektedir. Türkiye, Suriye ve Avrupa ülkelerinde gelecekte gerçekleşecek gelişmelerden bağımsız olarak ortaya çıkan tablo Türkiye'nin Suriyeliler açısından daha kalıcı bir mesken ülke haline dönüştüğüdür.

Bununla birlikte Türkiye ve Suriye'de sürekli değişen politik gelişmeler, araştırmanın sonuçlarının değerlendirilmesinde önemli bir değişken olarak göz ardı edilmemelidir. Özellikle Suriye'nin kuzeyindeki yerinden edilmeler, Suriyelilere yönelik Türkiye'deki Suriye'ye dönme baskısı, Türkiye'nin sınır kontrol girişimleri ve son dönemdeki koronavirüs pandemisi önemli değişkenlerdir.

POLİTİKA ÖNERİLERİ

- Kamuoyundaki hâkim görüşün aksine, Türkiye'den Avrupa'ya göç akını olasılığı düşüktür.
- Avrupa'ya göçmen akışını engellemek için sadece Suriyeliler üzerinden politikalar yürütmek yanıltıcıdır.
- Aile birleşimi göç etme sebepleri arasında en güçlü motivasyonlardan birini oluşturmaktadır. Düzensiz göç hareketlerini engellemek için yasal yollardan Avrupa'ya ve diğer ülkelere göç etme kanallarının geliştirilmesi en iyi çözüm olarak görünmektedir.
- Ailelerin iyi olma haline dair endişeleri önemli bir göç motivasyonu olduğundan AB ve Almanya'nın Suriyeli aileleri destekleyici politika ve projelere destek olmaya devam etmeleri en makul yol olarak görünmektedir.
- Özellikle yükseköğrenimliler arasında göç etme arzusu yüksek olduğundan bu gruplara yönelik politika ve uygulamalar göç etme ihtiyacını azaltabilir.
- Genel olarak araştırma sonuçları Türkiye'deki durumun acil kriz durumundan uzamış mültecilik durumuna evrildiğini göstermektedir. Bu nedenle sadece acil ihtiyaçlara cevap vermek yerine uzun dönemli uyum politikalarının uygulanmasına ihtiyaç görünmektedir.

GPM

**GÖÇ POLİTİKALARI
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ**